

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetusaluonnoksesta Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteista perittävät maksut määräytyvät valtion maksuperustelain (150/1992, jäljempänä maksuperustelaki) mukaan.

Maksuperustelain 8 §:n mukaan maksujen tarkemmista perusteista tulee säätää asianomaisen ministeriön antamalla asetuksella.

Ehdotettavassa asetuksessa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet.

Tausta

Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019, jäljempänä toisiolaki) tuli voimaan 1.5.2019.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut yhteensä kuusi maksuasetusta (1500/2019, 1168/2020, 1294/2021, 1091/2022, 1147/2023 ja 1054/2024) Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta. Nykyinen maksuasetus (1054/2024) on annettu ajalle 1.1.2025-31.12.2025.

Nyt tavoitteena on säätää sarjassaan seitsemäs maksuasetus, jossa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet ajalle 1.1.2026-31.12.2026.

Korvaukset, jotka koskevat tietolupa- ja tietopyyntöä koskevaan päätökseen perustuvien tietojen poimintaa ja toimittamista muista kuin Tietolupaviranomaisen omista tietovarannoista, määräytyvät kutakin tiedot toimittanutta rekisterinpitäjää koskevien säännösten mukaisesti.

Tavoitteet

Toisiolain tavoitteena on mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa sekä sosiaali- ja terveysalan ohjaus-, valvonta-, tutkimus- ja tilastotarkoituksessa tallennettujen henkilötietojen tehokas ja tietoturvallinen käsittely sekä niiden yhdistäminen Kansaneläkelaitoksen, Digi- ja väestötietoviraston, Tilastokeskuksen

ja Eläketurvakeskuksen henkilötietoihin.

Tietolupaviranomainen tai muu luvan myöntänyt viranomainen saa toisilain 49 §:n perusteella periä maksun tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä. Maksun määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa. Toisilain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomainen saa periä korvauksen toisilaissa tarkoitetun tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poimimisesta, toimittamisesta ja yhdistelystä, esikäsittelystä, pseudonymisoinnista ja anonymisoinnista sekä tietoturvallisen käyttöympäristön käytöstä. Lain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomaisen korvausten määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa

Maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista. Lain 6 §:ssä säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Julkisoikeudellisella suoritteella tarkoitetaan lain 3 §:n mukaan valtion viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus.

Lain 7 §:ssä säädetään muiden suoritteiden hinnoista. Pykälän 1 momentin mukaan viranomaisen muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein.

Ehdotettavassa asetuksessa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet vuodelle 2026.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään osoitteessa lausuntopalvelu.fi. Lausuntoja voi lähettää myös osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi. Saatteeseen pyydetään laittamaan diaarinumero VN/24781/2025 ja säädösvalmisteluhankkeen tunniste STM072:00/2025. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi-sivustolla ja hankerekisterissä. Lausuntopyyntö on nähtävissä myös sosiaali- ja terveysministeriön internetsivuilla osoitteessa <http://stm.fi/lausuntopyynnot>.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään jättämään 28.11.2025 mennessä.

Valmistelijat

Essi Suonvieri
Erityisasiantuntija
puh. +358 295 163 137
etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

Liitteet:

[Asetusluonnos.pdf](#) - Asetusluonnos - Utkast till förordning (på finska)

[Utkast till förordning.pdf](#) - Utkast till förordning (på svenska)

[Perustelumuistioluonnos.pdf](#) - Perustelumuistioluonnos - Utkast till motiveringspromemoria

Jakelu:

Aalto yliopisto
Ahvenanmaa
Attendo
Auria biopankki
Business Finland
CSC Oy
Digi- ja väestötietovirasto DVV
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläketurvakeskus
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
FCG Finnish Consulting Group Oy
FINBB – Biopankkien osuuskunta
Findata
FinnGen-hanke
Helsingin biopankki
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
Hematologinen Biopankki
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen Biopankki
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uusimaan hyvinvointialue
Jyväskylän yliopisto
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kela
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen biopankki
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uusimaan hyvinvointialue
KPMG

Kuntaliitto
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapin yliopisto
Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT
Liikenne- ja viestintäministeriö LVM
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudemaan hyvinvointialue
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääketeollisuus ry
Mehiläinen Oy
Nixu Oyj
Nordic Healthcare Group Oy NHG
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusministeriö OM
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Oulun yliopisto
Pellervon taloustutkimus
Pihlajalinna Oyj
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen biopankki
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosnet
Suomen Akatemia
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Terveystalon Biopankki
Tampereen biopankki
Tampereen yliopisto
Teknologiateollisuus ry
Terveystalon ja hyvinvoinnin laitos THL
Terveystalo
THL biopankki
Tietosuoja-valtuutetun toimisto
Tilastokeskus
Traficom
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö TEM
Työterveyslaitos TTL
Vaasan yliopisto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtiovarainministeriö VM

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Veripalvelun biopankki
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Suonvieri Essi
Sosiaali- ja terveysministeriö

Suonvieri Essi
Sosiaali- ja terveysministeriö